

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

Folketingets Kulturudvalg
Christiansborg
1240 København K

13. september 2022

Folketingets Kulturudvalg har den 1. juli 2022, efter ønske fra Søren Søndergaard (EL), stillet mig følgende spørgsmål nr. 360 (Alm. del), som jeg hermed besvarer.

Spørgsmål:

Vil ministeren indhente og oversende nedenstående oplysninger hos de danske forvaltningsselskaber KODA, Gramex, IFPI og, i det omfang spørgsmålene er relevante, Copydan? - Hvor meget af den afregning som modtages for danske statsstøttede institutioner går eller forventes at gå til udenlandske forlæggere og selskaber i perioden 2020- 2022? - Hvilken fordelingsnøgle har forvaltningsselskaberne til pladeselskab/udøvende musiker, komponist og tekstforfatter? - Hvilken administrationsprocent har de enkelte forvaltningsselskaber? - Hvorledes stiller de forskellige forvaltningsselskaber sig til, at tvister med rettighedshavere afprøves i Ophavsretslicensnævnet?

Svar:

Henset til, at der spørges ind til forhold hos forskellige danske forvaltningsselskaber, har jeg til brug for besvarelsen bedt KODA, Gramex, IFPI og Copydan om et bidrag.

Copydan oplyser følgende:

"Fordelingsarbejdet i relation til udenlandske forlæggere/selskaber varetages af medlemsorganisationerne og ikke af Copydan. I Copydan sker der ikke fordeling specifikt for indspillet musik, hvorfor der heller ikke findes overordnede reelle fordelingsnøgler herfor mellem pladeselskaber/udøvende musiker, komponister og tekstforfattere. Administrationsomkostningen i fx Copydan Verdens TV udgør 3,3 %. Da fordelingsarbejdet varetages af medlemsorganisationerne henvises til disse for så vidt angår, at tvister med rettighedshavere afprøves i Ophavsretslicensnævnet."

IFPI/MPO oplyser følgende:

"IFPI har til besvarelse af spørgsmålet indhentet svar fra den kollektive forvaltningsorganisation MPO, der indgår aftaler med brugere af musik og musikvideoer, samt fordeler vederlag, som modtages fra Copydan. IFPI indgår ikke selv aftaler med brugere, men bistår Gramex med fordelingen af Gramex-vederlag til IFPI-medlemmer."

MPO forvalter rettigheder på vegne af et stort antal danske musikselskaber, samt enkelte udenlandske musikselskaber. På områder, som er underlagt aftalelicens fordeles der også vederlag til musikselskaber, som ikke er medlem af MPO iht. ophavsretsloven og lov om kollektiv forvaltning af ophavsret. Det afgørende for, om pengene tilfalder danske eller udenlandske rettighedshavere, er de valg som brugeren, fx DR eller TV2, tager i forbindelse med produktionen af fx radio- og tv-programmer. Hvis brugeren vælger at bruge meget udenlandsk musik fremfor dansk musik, vil en større andel gå til udenlandske rettighedshavere. Det er således den enkelte statsstøttede institution som vælger, om man vil præsentere sine lyttere for dansk eller udenlandsk original musik, øge mangfoldighed i musikbruget osv.

Det er ikke muligt at opgøre hvor meget af vederlaget fra danske statsstøttede institutioner, som går til udenlandske musikselskaber/udøvende kunstnere. Det skyldes blandt andet, at fordelingsnøgler kan vedrøre vederlag fra mere end én radio/tv-station. Det kan dog oplyses, at MPO i 2020 og 2021 samlet set har fordelt i nærheden af 98 % til de danske musikselskaber, som dog videreforder en del af betalingen til udenlandske rettighedshavere. Fordelingen for 2022 foreligger endnu ikke, men det forventes ikke, at der vil være væsentlig forskel ift. fordelingerne for 2020 eller 2021. MPO har ikke oplysninger om omfanget af vederlag, som musikselskaberne udveksler med udenlandske musikselskaber, koncernforbundne virksomheder mv., efter at de har modtaget vederlag fra MPO.

Hvilken fordelingsnøgle har forvaltningsselskaberne til pladeselskab/udøvende musiker, komponist og tekstforfatter?

MPO fordeler udelukkende vederlag til musikselskaberne, dog med den undtagelse, at MPO sender en andel af vederlaget fra de direkte aftaler til viderefordeling ved DAF og DMF iht. den gældende overenskomst mellem organisationerne. Musikselskaberne videreafregner vederlag fra MPO iht. til de bagvedliggende aftaler mellem parterne.

For vederlag, som modtages fra Copydan bemærkes, at kunstnerne får deres andel af vederlaget gennem DMF og DAF iht. Copydans fordelingsnøgler.

Hvilken administrationsprocent har de enkelte forvaltningsselskaber?

Administrationsprocenten for MPO var i 2021 9 %.

Hvorledes stiller de forskellige forvaltningsselskaber sig til, at tvister med rettighedshavere afprøves i Ophavsretslicensnævnet?

MPO indgår ikke aftaler på områder, som er underlagt Ophavsretslicensnævnets kompetence.

MPO finder, at det giver god mening, at Ophavsretslicensnævnet har kompetence på områder, hvor det kan fremme et velfungerende licensmarked. Et eksempel herpå kan være områder, hvor der sker masseudnyttelse af rettigheder, hvor brugerne ikke kan

vælge at klarere rettighederne individuelt og hvor kunstnerne ikke har en forventning om at blive spurgt. Dette er afspejlet i den nuværende lovgivning, hvor nævnskompetence findes enten på områder, hvor det er nødvendigt som følge af EU-lovgivning eller hvor der foreligger særlige grunde eller særlig historik, som kan begrunde kompetence for nævnet og hvor der i øvrigt er opbakning fra både rettighedshaver- og brugersiden.

Når det gælder brug af musik on demand gælder fri forhandling mellem parterne. Ift. indspillet musik adskiller dette sig fra flow-området, hvor rettighedshaverne som udgangspunkt er tvunget ind i en aftale, mens brugeren står frit ift. om der skal bruges musik eller ej. Nævnskompetence på området for on demand musik vil være i strid med denne tradition og vil medføre, at man går tilbage til tvangsmæssige løsninger og længere væk fra en fri og fair forhandling. Det vil efter IFPI's vurdering medføre væsentlig skade på rettighedshavernes mulighed for at få et rimeligt vederlag, når musik anvendes."

Gramex oplyser følgende:

"Vores bidrag er afgrænset til de rettighedsbetalinger, som Gramex har foretaget til pladeselskaberne (fremstillerede af lydoptagelser) for udnyttelser omfattet af tvangslicensen i ophavsretslovens § 68. Gramex opdeler ikke kunderne efter deres finansieringsgrundlag, og det er derfor ikke muligt for Gramex at foretage en præcis afgrænsning af de kunder, som bør anses for statsstøttede institutioner. Gramex har enkelte kunder, som efter Gramex' vurdering utvivlsomt må anses for statsstøttede institutioner: DR, TV 2 regionerne, Radio 4, 24syv (tidligere Radio Loud). Efter Gramex' vurdering modtager hovedparten af de ikke-kommercielle radiostationer offentlig støtte. Gramex har derfor valgt at medtage denne gruppe ved besvarelsen af delspørgsmål 1.

Hvor meget af den afregning som modtages for danske statsstøttede institutioner går eller forventes at gå til udenlandske forlæggere og selskaber i perioden 2020-2022?

Hovedparten af de rettighedsindtægter, som Gramex udbetaler til pladeselskaberne udbetales samlet til IFPI Danmark, som herefter viderefordeler indtægterne til sine medlemmer, der består af danske såvel som udenlandske pladeselskaber, og i henhold til en intern fordelingsnøgle, som Gramex ikke er bekendt med. Gramex udbetaler til de udenlandske pladeselskaber, som ikke er medlemmer af IFPI. Gramex kan bidrage med en opgørelse af disse selskabers andel af de samlede rettighedsindtægter udbetalt af Gramex i årene 2020 og 2021: Gramex afregnede i 2020 8,05 % (svarende til DKK 2.6 mio.) af de samlede nettoindtægter, som Gramex har modtaget fra statsstøttede institutioner til udenlandske producenter, som ikke er medlem af IFPI. I 2021 udgjorde denne procent 9,73 % (svarende til DKK 3.3 mio.). I forhold til 2022 forventer Gramex en betaling til udenlandske selskaber på niveau set i forhold til de 2 foregående år.

Hvilken fordelingsnøgle har forvaltningsselskaberne til pladeselskab/udøvende musiker, komponist og tekstforfatter?

Fordeling af indtægter der hidrører fra anvendelse af udgivne lydoptagelser, jf. ophavsretslovens § 68 fordeles ligeligt mellem pladeselskaberne og de udøvende kunstnere. Dette er forudsat af lovgiver i lovbemærkninger til ophavsretsloven, og fremgår desuden af vedtægterne for Gramex.

Hvilken administrationsprocent har de enkelte forvaltningsselskaber?

Administrationsprocenten er en variabel størrelse og kan variere fra år til år afhængig af størrelsen af Gramex' indtægter og omkostninger, og fremgår af Gramex' reviderede regnskab for de enkelte år. I 2020 udgjorde administrationsprocenten 15,54 % og i 2021 udgjorde den 11,10 %. Gramex forventer en administrationsprocent i størrelsesordenen 10-11 %. Årsagen til at administrationsprocenten i 2020 var højere end 2021 (og foregående år) skyldes hovedsageligt et fald i indtægterne, som følge af nedlukningen grundet corona.

Hvorledes stiller de forskellige forvaltningsselskaber sig til, at tvister med rettighedshavere afprøves i Ophavsretslicensnævnet?

Ophavsretslicensnævnet har i dag kompetence til at afgøre tvister om størrelsen af det vederlag, som musikbrugerne skal betale til Gramex for anvendelse af udgivne lydoptagelser, jf. ophavsretslovens § 68. Det er Gramex' opfattelse, at det er hensigtsmæssigt, at sådanne tvister afgøres af et sagkyndigt nævn (som tilfældet er med Ophavsretslicensnævnet), og at det er en enkel og effektiv måde at afgøre sådanne tvister på."

Henset til længden af Kodas svar og dertilhørende bilag vedlægges disse dette svar.

Med venlig hilsen

Ane Halsboe-Jørgensen
Kulturminister